

Trách ai !

Gia đình ông TỬ từ ngày di tản qua Hoa-Kỳ đến nay được hơn tám năm, nhờ gặp may nhiều hơn rủi nên đã an cư lạc nghiệp ở một thị trấn nhỏ gần San Francisco.

Nhớ lại hồi tháng tư năm 1975, gia đình ông TỬ ở Saigon đã theo dòng thác người lũ lượt qua Khánh-Hội, xuống tàu thủy, nói là đi tránh bom đạn, ai ngờ đi thẳng qua Hoa-Kỳ rồi nhờ có người bảo trợ đưa ra định cư, giúp đỡ mọi việc học-hành, mưu-sinh, mà nay trở nên "chồng tách vợ ly" như ai, còn con cái thì học-hành khá cả. Thật không khác gì một giấc mộng văng... Hai ông bà thâm cảm ơn Trời Phật đã gia hộ cho gia-đình, cảm ơn những người bạn Hoa-Kỳ đã tận tình giúp đỡ vật chất đầy đủ; tuy nhiên về tinh thần, mặc dù được tự do thoải mái, ông bà TỬ vẫn luôn luôn bị giao động. Bà TỬ hề có dịp nhắc đến Việt-Nam là than khóc buồn bã, đòi về Việt-Nam cho được vì cho cuộc sống ở đây máy móc, thiếu tình cảm dân tộc. Nhìn qua xã-hội chung quanh, bà thấy cảnh gia đình người ta lục-đục, tan nát mà đâm ra lo cho tương lai của chính gia-đình bà. Đôi khi bà tự nhận mình vô phước nên mỗi gặp cảnh ly hướng ngày nay. Máy người bạn của bà ở lại với chế độ mới không chịu được mới vượt tuyến qua sau này cũng cũng một cảm-nghĩ như bà. Thật là cái vòng luẩn-quẩn. Ở Việt-Nam không có tự do thì vượt tuyến đi tìm tự do. Qua đây tự do quá thì lại sợ con cái hư hỏng, mất gốc. Cái giá tự do thật quá đắt. Bà TỬ đổ lỗi cho Mỹ bỏ Việt-Nam nhưng ông TỬ không đồng ý... Rồi một hôm hai ông bà mở cuộc thảo luận tay đôi.

Bà TỬ mở đầu: Trước đây mình đâu có ngờ qua ở cái đất Mỹ này, bây giờ ngồi đây mà lòng quặn ruột đau, nhớ nhà chi lạ, không biết bao giờ mới trở về thăm quê hương xứ sở?

Ông TỬ đáp: Ừ thì ở đời ai biết được chứ? Chẳng qua vận nước lao đao, mình mới trở thành dân di-tản bất đắc dĩ ngày hôm nay. Kể ra trong cái rủi có cái may; sau biến cố 75, đồng bào mới sáng mắt ra, chú trước kia một số người cứ vọng "Cụ, thờ ở với đại cuộc Quốc-gia và chỉ lo thụ hưởng.

Bà TỬ chận ngang: Thế Mỹ đã hứa giúp Việt-Nam đến cùng, lấy VN làm đầu cầu của thế giới Tự do, tại sao Mỹ lại bỏ nhanh như vậy?

Ông TỬ: Chuyện đó chẳng có gì lạ. Mỹ đến rồi Mỹ đi, tất cả vì quyền lợi và an ninh của đất nước Mỹ. Nói chi cho xa, một số người VN qua đây mỗi có mấy năm mà đã quên VN, không muốn nói đến VN, thì thử hỏi trách người Mỹ sao được.

Bà TỬ: Còn cái Hiệp định Ba-Lê, nghe nói có sự thoả thuận hai bên lấy Đèo-cá làm ranh giới với số tiền viện trợ 4 tỉ tái-thiết miền Bắc, tại sao miền Bắc không thi hành mà Mỹ cũng như các nước khác ^{khả} phản ứng gì hết?

Ông TỬ: Tôi cũng nghe nói vậy, nhưng vì lúc đó miền Nam náo loạn, ở Mỹ bị vụ Watergate trói tay Tổng-Thống Mỹ, miền Bắc mới thừa thắng xông lên, tiến chiếm miền nam trong hỗn loạn ngay trong năm ấy. Chẳng qua miền Nam đến thời mạt vận, xui hết chuyện này đến chuyện khác nên con dân nước Việt-Nam phải chịu hậu quả ngay nay.

Bà TỬ: Thôi chuyện đó đã qua, nhắc lại thêm tề tái cỗi lòng, bây giờ nói chuyện hiện tại về mấy vụ cướp của giết người trong cộng đồng người Việt ở một vài nơi, ông nghĩ sao?

Ông TỬ: Thật là "con sâu làm rầu trách canh". Hoa-Kỳ là xứ tự do đầy cơ hội làm ăn. Muốn sống tự do chỉ cần tuân theo luật pháp và cố gắng học hỏi, làm việc, thế mà vẫn có người chỉ muốn gây xáo trộn xã hội, làm mất uy tín cộng đồng Việt-Nam với chính quyền cũng như với các cộng đồng khác. Nói đến cộng đồng, chắc bà cũng biết, nước Mỹ là một Hợp chúng quốc gồm nhiều dân tộc khác nhau di cư từ các lục địa xa xôi đến đây lập nghiệp hơn 200 năm nay với những nền văn hoá khác nhau, thế mà họ vẫn tạo dựng được quốc gia này là nhờ ở các cơ chế dân chủ pháp trị, ở tinh thần cộng đồng, tôn trọng luật pháp của mỗi người dân khi hội nhập vào xã hội này. Nhìn qua các dân tộc khác như Tàu, Nhật, Mễ, Phi... cộng đồng nào cũng có đoàn thể tương trợ để làm điểm tựa cho sự bảo tồn văn hoá xứ họ và cho sự phát triển khả năng của mỗi cá nhân hầu đóng góp vào nền thịnh vượng chung của quốc gia Hoa-Kỳ. Đồng bào chúng ta tuy có khác họ, vì họ là những người di cư, còn chúng ta chỉ là những người di tản bắt buộc, chúng ta cũng không nên đứng bên lề xã hội để rồi một ngày nào đó... chớ mà thì má đã sưng.

Bà TỬ: Vậy theo ông phải làm sao?

Ông TỬ: Tuy theo hoàn cảnh, mỗi người có một nhận định riêng, tuy nhiên theo tôi mỗi người trong chúng ta hãy bỏ chút thời giờ suy nghĩ về cảnh huống của mình trong xã hội Hoa-Kỳ, nhận định cho đúng để hành động đúng, cùng nhau chúng ta tập hợp lại trong tinh THÂN-HỮU giữa những người Việt-Nam quốc-gia, sưởi ấm lòng nhau khi hữu sự trong lúc tha hương, nêu cao tinh thần "cá nhân đến với cộng đồng" chủ động khép mình trong tháp ngà tự ái hoặc mặc cảm.

Bà TỬ: Thế ông có nghe đủ luận về kháng chiến phục quốc không? Ông TỬ: Việc đó có từ lâu xem như là việc đội đá vá trời nhưng nếu ai cũng tránh né thì ai làm cho. Điều cốt yếu là phải có thiện chí và tinh thần dân thân. Những người dám hy sinh tính cảm gia đình, công việc làm ăn để dân thân về nước kết hợp cùng các chiến sĩ ở quốc nội trong hoàn cảnh cực kỳ nguy hiểm là những người rất đáng kính phục. Kể ra trong giai đoạn này ai làm được gì cho đất nước VN thì làm, mình làm chưa được hoặc không được thì để cho họ làm, đừng có chỉ trích, phá rồi họ làm chỉ thêm gây chia rẽ vô ích. Nói đến kháng chiến phục quốc có người chân chữ chõ Mỹ bật đèn xanh. Thật ra dù cho Mỹ có bật đèn xanh mà nếu chúng ta không sẵn sàng để gánh lấy trách nhiệm thì tình thế càng thêm lộn xộn. Tại sao chúng ta không tự bật đèn xanh lên mà đi, cũng như "hãy tự giúp mình trước rồi trời sẽ giúp mình sau", Hoạt động phục quốc thật ra không phải chỉ có con đường trở về chiến khu, cũng không phải ngày một ngày hai mà thành công được. Hoạt động phục quốc bao gồm toàn diện và trường kỳ. Không có phép lạ nào từ trên trời rơi xuống đưa chúng ta về VN một cách dễ dàng. Cuộc hành trình trở về ấy phải được trả giá bằng chính sức lực của chúng ta. Tự do không phải kêu gào mà có, Độc lập không phải van xin mà được. Do đó không thể ngày nay trở ở hải ngoại mà ngày mai chúng ta và con cháu sẽ trở về quê hương bằng Boeing 747. Không, nhất định không thể chọn con đường ấy được vì đó là con đường chỉ kéo dài kiếp lưu vong ở hải ngoại.

Bà TỬ: Thôi thôi ông ời. Ông nói vậy chứ người Việt mình còn nhiều chia rẽ lắm. Tôi thấy nội cái việc đoàn kết mà nói đi nói lại hoài chưa đến đâu hết.

Ông TỬ: Đúng. Xưa nay ai cũng nói "Đoàn kết là sống, Chia rẽ là chết" thế mà con bính chia rẽ vẫn hoành hành không phưởng thuốc chữa. Trong hoàn cảnh hiện tại, đôi phương đang tìm cách

chia rẽ chúng ta nữa, do đó chúng ta cần phải đề cao cảnh giác và cố gắng thông cảm với nhau trong mọi vấn đề. Theo tôi, trước hết và thực tế nhất, là chúng ta đừng chỉ trích nhau bừa bãi, nghe tin gì thì chỗ phôi kiểem chớ đừng tin nhảm, dẹp bớt tự ái cá nhân, tị hiềm nhỏ mọn, dọn đường cho sự hợp tác thân thiện đưa đến chỗ đoàn kết giữa những người cùng lý tưởng quốc gia.

Bà TỬ: Ông nói nghe được quá nhưng tôi vẫn thấy rất khó thực hiện vì người, thiếu tin tưởng nhau từ lâu rồi. Mong sao ông Trúc-Đường N.H.H. "chiêu hôn Bạch Việt" sớm mau mau có kết quả để mình còn có ngày về với cố quốc chứ!

Ông TỬ: Đồng ý. Bây giờ xin bà ráng giúp tôi dạy dỗ con cái cho nên người Việt Nam, chứ chúng nó có bất chước chi thì cũng không thể nào giống Mỹ được. Da văng mũi tẹt chung quy vẫn da văng mũi tẹt. Thế là quý hoá. Đừng có ngồi giữa mà trách Mỹ hay là trách ai nữa mà phải tự trách mình trước, cũng như người xưa thường nói "TIÊN TRÁCH KỶ, HẬU TRÁCH NHÂN"...

TRAN HONG

~~~~~

THƠ...

S O N G

Sống tui lăm chi đứng chậ trời.
Sống nhin thế giới hỏi chằng ai ?
Sống lăm nô lệ cho người khiến
Sống chịu ngu si để chúng cười.
Sống tưởng công danh, còn hôn nước
Sống lo phú quý, mắng lo đời.
Sống mà như thế, đừng nên sống
Sống tui lăm chi, đứng chậ trời.

SÀO-NAM
PHAN BỘI CHÂU

#####

CÁU ĐOI NHỎ HUẾ:

- Trà sớm rượu trưa, lòng vẫn nhớ bát chè xanh nổi cô quận.
- Vịt quay gà luộc, miệng còn thèm tô dầm nuột chợ Đông Ba.